

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща)
UNIVERSITY ISMA (Латвійська республіка)
UNIVERSITYNORTH (Хорватія)
VARNA FREE UNIVERSITY «CHERNORIZETS HRABAR» (Болгарія)
Академія праці, соціальних відносин та туризму
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Національний технічний університет «Дніпропетровська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Херсонський національний технічний університет
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ
Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

15 листопада 2022 року

Полтава - 2022

Шумський Ігор Костянтинович
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка», к.ю.н., старший викладач

ПИТАННЯ ЩОДО СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

Суб'єктом будь-яких міжнародних правовідносини може стати сторона, яка володіє міжнародною правосуб'єктністю, поняття якої дещо відрізняється від загальноприйнятого поняття правосуб'єктності в національному праві.

Необхідно зауважити, що зміст терміну "міжнародна правосуб'єктність" в нормах міжнародного права не розкривається, існують лише теоретичні конструкції, що характеризують юридичну природу, підстави і межі міжнародної правосуб'єктності. Загалом міжнародну правосуб'єктність можна визначити як юридичну здатність особи бути суб'єктом міжнародного права. Зміст міжнародної правосуб'єктності утворюють основні права та обов'язки такого суб'єкта, що впливають з міжнародно-правових норм. [1 с. 52]

Отже, міжнародна правосуб'єктність по своєму походженню поділяється на фактичну і юридичну. Згідно з цим поділом існують дві категорії суб'єктів міжнародного права : первинні (суверенні) і похідні (не суверенні) :

1) первинні - держави , що володіють міжнародною правосуб'єктністю в силу свого виникнення, а також : народи і нації , що борються за своє самовизначення ; повстала і воюючі сторони; уряд у вигнанні ;

2) похідні - міжнародні міжурядові організації , специфіка юридичної природи яких виражається в тому , що вони як суб'єкти міжнародного права породжені волевиявленням держав, які зафіксували своє рішення в установчому акті.

Первинні суб'єкти міжнародного права (держави і борються нації і т.п) в силу властивого їм державного або національного суверенітету визнаються носіями міжнародно-правових прав та обов'язків.

Юридичним джерелом правосуб'єктності для вторинних (не суверенних) суб'єктів міжнародного права (міжнародні міжурядові організації) служать їхні установчі документи. Такими документами для міжнародних організацій є їх статuti, які приймає і затверджені первинними суб'єктами міжнародного права (держави) у формі міжнародного договору. [2 с. 67]

Однак суб'єкти міжнародного права не тільки мають права і несуть обов'язки, які з міжнародно-правових норм , але і володіють двома іншими характеристиками , що відрізняють їх від суб'єктів внутрішньодержавного права

Це такі відмінні риси суб'єктів міжнародного права :

1) суб'єкти міжнародного права, як правило, є колективним утворенням. Кожен суб'єкт міжнародного права має певні елементи організації. Так, в державі існує влада і апарат управління. У структурі бореться нації необхідним елементом є політичний орган, що представляє її всередині країни і в міжнародних відносинах, має відповідальність за діяльність нації.

2) суб'єкти міжнародного права мають здатність брати участь у розробці та прийнятті міжнародних норм, яка становить найважливіший елемент міжнародної правосуб'єктності. Суб'єкти міжнародного права (на відміну від більшості суб'єктів права внутрішньодержавного) - не просто адресати міжнародно-правових норм, а й особи, які беруть участь у їх створенні.

Тільки наявність всіх трьох вищевказаних елементів (володіння правами і обов'язками, що впливають з міжнародно-правових норм; існування у вигляді колективного утворення; безпосередня участь у створенні міжнародно-правових норм) дає підставу вважати те чи інше утворення повноцінним суб'єктом міжнародного права. [3 с. 137]

Основні права та обов'язки характеризують загальний міжнародно-правовий статус усіх суб'єктів міжнародного права. Права та обов'язки, властиві суб'єктам певного виду (державам, міжнародним організаціям і т.п.), утворюють спеціальні міжнародно-правові статуси даної категорії суб'єктів. Сукупність прав і обов'язків конкретного суб'єкта утворює індивідуальний міжнародно-правовий статус цього суб'єкта.

Література:

1. Тимченко Л.Д. Міжнародне право. підр. К. 2001. с. 570
2. Тимошенко А.С. Формирование и развитие международного права окружающей среды. М., 1986. с. 640
3. Бекашев К.А. Роль ООН в кодификации и прогрессивном развитии международного экологического права. Труды МГЮА №1/1997. С. 530

Черняхівська Вікторія Валеріївна

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Міжрегіональної академії управління персоналом

СОЦІАЛЬНІ І ГЕНДЕРНІ ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Соціальні права надаються людині в цілях реалізації її інтересів, пов'язаних з життям у суспільстві. В історії формування соціальних прав виділяють три покоління: 1) з часів революцій в Європі (17-18 ст.): право на життя, свободу думки, слова, особистості, недоторкан-